

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра управління земельними ресурсами

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Юрій КОТЛЯР

“ ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ТРЕНІНГ-КУРСУ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА В ГЕОДЕЗІЇ ТА ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво / G Інженерія, виробництво та
будівництво

Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій / G 18 Геодезія та землеустрій

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Завідувач кафедри спеціальності
Гарант освітньої програми
Декан факультету
Начальник НМВ

Олена ЛАЗАРЄВА
Лев ПЕРОВИЧ
Лев ПЕРОВИЧ
Олена ЛАЗАРЄВА
Світлана БЕЛІНСЬКА
Свєнєія ПОСТІКІНА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Науково-дослідна робота в геодезії та основи академічної доброчесності	
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво	
Спеціальність	G 18 «Геодезія та землеустрій»	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій» першого рівня вищої освіти.	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Нормативна навчальна дисципліна циклу професійної підготовки (тренінг-курс)	
Курс навчання	I та II	
Навчальний рік	2025-2026	
Номер семестрів:	Денна форма	
	2, 4	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3,5 кредитів / 105 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	– групові заняття 48 год. - самостійної роботи – 57 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	46 %	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю	Контрольні роботи	
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

В освітньо-професійній програмі підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 6 Інженерія, виробництво та будівництво за спеціальністю 618 «Геодезія та землеустрій» навчальна дисципліна «Науково-дослідна робота в геодезії та основи академічної доброчесності» відноситься до компонентів циклу професійної підготовки.

Метою вивчення дисципліни «Науково-дослідна робота в геодезії та основи академічної доброчесності» є оволодіння студентами методичними підходами до організації науково-дослідної роботи в геодезії та землеустрою з використанням положень академічної доброчесності, забезпечення успішного проведення наукових досліджень, враховуючи положення академічної культури та доброчесності, а також набуття практичних навичок щодо їх застосування в роботі за фахом.

Завдання вивчення дисципліни «Науково-дослідна робота в геодезії та основи академічної доброчесності» є:

- навчити студентів основам проведення дослідження у науково-дослідній роботі;
- сформувані у студентів теоретичне та практичне підґрунтя для ефективного та кваліфікованого проведення наукових досліджень із дотриманням положень академічної доброчесності;
- сформувані у студентів систематизовані знання про методичні засади науково-дослідної роботи у сфері геодезії та землеустрою;
- створити і розвинути практичні уміння і навички розв'язання задач з виконання наукових досліджень у сфері геодезії та землеустрою;
- закласти засади проведення науково-дослідної роботи в геодезії, землеустрої та землевпорядному виробництві;
- навчитись правильно оформлювати результати наукових досліджень та кваліфікаційні роботи першого (бакалаврського) для прилюдного захисту.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- організаційно-функціональні аспекти розвитку науки;
- історичні аспекти її становлення та розвитку;
- організацію науково-дослідної роботи;
- методичні засади науково-дослідної роботи в геодезії та землеустрої;
- методіку проведення досліджень під час здійснення наукового пошуку розв'язку запланованої проблематики у сфері геодезії та землеустрою;
- методіку підготовки та написання міждисциплінарних курсових робіт; принципові засади інформаційного забезпечення наукових досліджень;
- основи організації наукової роботи у команді, засади дотримання академічної доброчесності.

має вміти:

- планувати науково-дослідну роботу;
- систематизувати результати наукових досліджень у геодезії та землеустрої;
- формулювати мету, завдання дослідження, визначати його предмет та об'єкт;
- розробляти програму, мету і методіку досліджень з обраної теми;
- здійснювати аналіз науково-експериментальних даних;
- формулювати висновки та пропозиції до проведеного дослідження;
- оформлювати тези доповідей для виступу на наукових конференціях, а також статті з обраної тематики;
- кваліфікаційно оформлювати науково-дослідні роботи та наукові публікації, застосовувати на практиці отримані навички щодо дотримання академічної доброчесності.

Очікувані результати навчання: отримання знань про науку та засади ведення науково-дослідної роботи; розуміння різноманітних методів, методик і прийомів наукових пошуків у сфері геодезії та землеустрою; розвиток у студентів уміння організовувати науково-дослідницьку роботу у сфері геодезії та землеустрою із дотриманням положень академічної доброчесності.

Компетентності та програмні результати навчання

- загальні компетентності:

- ЗК 1 – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 2 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 3 – здатність планувати та управляти часом;
- ЗК 4 – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК 7 – здатність працювати автономно;
- ЗК 8 – здатність працювати в команді;
- ЗК 9 – здатність до міжособистої взаємодії;
- ЗК 14 – здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючи принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;
- ЗК 15 – визнання морально-етичних аспектів досліджень і дотримання принципів академічної доброчесності, а також професійного кодексу поведінки

- фахові компетентності:

- СК 01 – здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері геодезії та землеустрою;
- СК 02 – здатність застосовувати теорії, принципи, методи фізико-математичних, природничих, соціально-економічних, інженерних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою;
- СК 03 – здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності;
- СК 04 – здатність обирати та використовувати ефективні методи, технології та обладнання для здійснення професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою;
- СК 05 – здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою;
- СК 08 – здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, історико-культурних, екологічних, етичних, економічних аспектів.

- програмні результати навчання:

- 1) РН 1 – вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності;
- 2) РН 2 – організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп;
- 3) РН 3 – доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію;
- 4) РН 4 – знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей;
- 5) РН 5 – застосовувати концептуальні знання суспільних, природничих, фізико-математичних і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою, в т.ч. з урахуванням вимог професійної та цивільної безпеки, охорони праці;
- 6) РН 6 – знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Практичні	Самостійна робота	Загальни й обсяг
1	Наука та наукові дослідження в сучасному світі. Системність у науковому пізнанні	2	3	5
2	Історія виникнення університетів у сфері геодезії та землеустрою	2	3	5
3	Науково-дослідна робота як складова навчального процесу, що є обов'язковою для всіх студентів. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2	3	5
4	Процес проведення наукового дослідження, його характеристика та етапи	2	3	5
5	Основи методології наукових досліджень	2	3	5
6	Загальні вимоги та правила оформлення науково-дослідної роботи	4	3	7
7	Особливості написання аналітичних робіт, виконання презентацій з дисципліни та підготовки до семінарських занять	2	3	5
8	Особливості виконання завдань дослідницького характеру в період навчальної практики I та II, а також виробничої та передкваліфікаційної практик	2	3	5
9	Оформлення результатів досліджень у вигляді наукових робіт	4	3	7
10	Специфіка написання та оформлення міждисциплінарних курсових робіт для спеціальності G 18 «Геодезія та землеустрій»	2	3	5
11	Наукові статті, тези доповіді	6	6	12
12	Презентація наукових робіт	2	3	5
13	Специфіка написання кваліфікаційних робіт у сфері геодезії та землеустрою	4	3	7
14	Захист наукових робіт	2	3	5

15	Академічна культура та етика у вищій школі	4	3	7
16	Основи академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності	2	3	5
17	Авторство та право власності у науково-дослідній сфері	2	3	5
18	Культура наукової мови и	2	3	5
	Всього за курсом	48	57	105

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План практичних (семінарських) занять

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1 Наука та наукові дослідження. Системність у науковому пізнанні (2 год)</p> <p>1) Розкрийте мету, завдання, структуру та предмет вивчення курсу «Науково-дослідна робота в геодезії та основи академічної доброчесності».</p> <p>2) Охарактеризуйте науку в цілому як система знань, проаналізуйте історичні передумови становлення науки.</p> <p>3) Розкрийте предмет та головні функції науки.</p> <p>4) Як здійснюється класифікація наук?</p> <p>5) Що таке методологія та в чому полягають методологічні основи системного дослідження?</p> <p>6) Які існують ознаки наукового дослідження?</p> <p>7) Які головні ознаки системи.</p> <p>8) Розкрийте принципи визначення системи.</p> <p>9) Що являє собою системний підхід у науковому дослідженні?</p> <p>10) Які основні елементи системи науки?</p> <p>11) Як класифікуються системи?</p> <p>12) Розкрийте сутність методологічних основ системного дослідження.</p>
2	<p>Тема 2. Історія виникнення університетів у сфері землеустрою (2 год)</p> <p>1) Коли сформувались університети в Західній Європі? Охарактеризуйте їх.</p> <p>2) Коли сформувались університети в Америці? Охарактеризуйте їх.</p> <p>3) Коли сформувались університети в Азії? Охарактеризуйте їх.</p> <p>4) Охарактеризуйте перші університети в Україні.</p> <p>5) Які характерні особливості вчительських семінарій, шкіл, університетів, інститутів у ХІХ столітті?</p> <p>6) Які університети виникли в Україні у ХХ столітті?</p> <p>7) Які університети виникли в Україні у ХХІ столітті?</p> <p>8) В яких університетах України існують землевпорядні факультети чи профільні кафедри в університетах?</p>
3	<p>Тема 3. Науково-дослідна робота як складова навчального процесу, що є обов'язковою для всіх студентів. Інформаційне забезпечення наукових досліджень (2 год)</p> <p>1) Охарактеризуйте тенденції науково-дослідної роботи як складової навчального процесу, що є обов'язковою для студентів.</p> <p>2) Розкрийте основні засади науково-дослідної роботи студентів.</p>

	<p>3) Охарактеризуйте процес навчання студентів елементів дослідної діяльності, організації і методики наукової творчості.</p> <p>4) Як здійснюється організація і методика наукової творчості?</p> <p>5) Які наукові дослідження здійснюють студенти під керівництвом професорсько-викладацького складу?</p> <p>6) Охарактеризуйте види науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>7) Охарактеризуйте форми науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>8) Як здійснюється науково-дослідна робота студентів, що включена до навчального процесу?</p> <p>9) Які існують основні поняття інформації.</p> <p>10) Охарактеризуйте терміни та галузі інформації.</p> <p>11) Що являє собою національна система науково-технічної інформації?</p> <p>12) Який склад Національної системи науково-технічної інформації?</p> <p>13) Які інформаційні ресурси науково-технічної інформації?</p> <p>14) Що являє собою довідково-інформаційний фонд?</p> <p>15) Розкрийте основні завдання національної системи науково-технічної інформації.</p>
4	<p>Тема 4. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) В чому полягає сутність наукових досліджень?</p> <p>2) Чим відрізняються фундаментальні наукові дослідження від прикладних?</p> <p>3) Як виникає ідея для проведення наукового дослідження?</p> <p>4) Як формулюється тема та висувається гіпотеза наукового дослідження?</p> <p>5) Вкажіть ознаки, за якими класифікують систематизовані наукові знання?</p>
5	<p>Тема 4. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <p>1) Назвіть основні етапи проведення наукових досліджень.</p> <p>2) Як систематизується накопичений матеріал відповідно до плану роботи?</p> <p>3) Як оформлюються результати досліджень?</p> <p>4) Як визначається ефективність наукових досліджень?</p> <p>5) Вкажіть критерії оцінки ефективності результатів наукового дослідження.</p>
6	<p>Тема 5. Основи методології наукових досліджень (2 год)</p> <p>1) Що являє собою методологія в наукових дослідженнях?</p> <p>2) Які існують основні засоби науково-технічного дослідження?</p> <p>3) Як формується тема та мета наукового дослідження?</p> <p>4) Як формуються задачі наукового дослідження?</p> <p>4) Що таке методологія теоретичних досліджень?</p> <p>5) Що таке методологія експериментальних досліджень?</p> <p>6) Охарактеризуйте методику проведення наукових досліджень у землеустрої.</p> <p>7) Як впливають результати наукових досліджень на різні галузі людської діяльності?</p>
7	<p>Тема 6. Загальні вимоги та правила оформлення науково-дослідної роботи (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) Охарактеризуйте технологію обговорення результатів наукових досліджень.</p> <p>2) Опишіть правила оформлення наукових робіт.</p> <p>3) Які загальні вимоги до оформлення наукових робіт?</p> <p>4) Як правильно оформлювати додатки?</p>

8	<p>Тема 6. Загальні вимоги та правила оформлення науково-дослідної роботи (2 год) Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Як правильно скласти анотацію до наукової роботи? 2) Що таке цитування у науковому тексті? 3) Як здійснюється рецензування науково-дослідних робіт? 4) Які Ви знаєте індивідуальні форми поза аудиторної діяльності? 5) Обґрунтуйте важливість студентських гуртків.
9	<p>Тема 7. Особливості написання аналітичних робіт, виконання презентацій з дисципліни та підготовки до семінарських занять (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Розкрийте методику та особливості написання аналітичних робіт. 2) Охарактеризуйте методику підготовки мультимедійних презентацій. 3) Які функції виконують семінарські заняття? 4) Як класифікуються семінарські заняття? 5) Охарактеризуйте структуру семінару. 6) Які існують варіанти проведення семінарського заняття? 7) Розкрийте функції семінарських занять. 8) Обґрунтуйте методичну концепцію організації і проведення семінарських занять. 9) Яка буває структура семінарського заняття? 10) Які існують варіанти проведення семінарського заняття? 11) Розкрийте критерії оцінювання якості семінарського заняття.
10	<p>Тема 8. Особливості виконання завдань дослідницького характеру в період навчальної практики I та II, а також виробничої та передкваліфікаційної практик (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Розкрийте особливості проведення навчальної практики I. 2) Охарактеризуйте зміст робіт, що притаманні навчальній практиці I. 3) Охарактеризуйте особливості перевірки приладів, що використовуються під час навчальної практики I. 4) Як здійснюється створення змінної основи під час навчальної практики I? 5) Як проводяться топографічні зйомки та складається топографічний план під час навчальної практики-I? 6) Охарактеризуйте особливості проведення навчальної практики II. 7) Охарактеризуйте зміст робіт, що притаманні навчальній практиці II. 8) Полігонометрія та нівелювання III класу під час навчальної практики II. 9) Як проводиться топографічне знімання території під час навчальної практики II? 10) Охарактеризуйте особливості проведення виробничої практики, охарактеризуйте зміст робіт, що їй притаманні. 11) Бази виробничої практики для студентів спеціальності G 18 «Геодезія та землеустрій». 12) Розкрийте особливості організації землевпорядних робіт та оформлення документів під час виробничої практики. 13) Охарактеризуйте особливості проведення передкваліфікаційної практики, охарактеризуйте зміст робіт, що їй притаманні. 14) Як здійснюється ознайомлення з практичним застосуванням законодавства в галузі земельних відносин, кадастрового обліку, землеустрою, землевпорядного проєктування, землекористування та охорони земель під час передкваліфікаційної практики? 15) Опишіть особливості організації роботи базового підрозділу (виробничого майданчика), до якого частіше зараховуються здобувачі під час кваліфікаційної практики.

11	<p>Тема 9. Оформлення результатів наукових досліджень у виглядів наукових робіт(2 год) Блок А</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Які існують форми узагальнення результатів наукових досліджень? 2) Як оформлюються результати наукової роботи? 3) Які особливості написання наукових досліджень? 4) Охарактеризуйте основні вимоги до написання основної частини наукової роботи.
12	<p>Тема 9. Оформлення результатів наукових досліджень у виглядів наукових робіт (2 год) Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Охарактеризуйте основні вимоги до написання проєктної частини наукової роботи. 2) Що таке мова та стиль наукової роботи? 3) Як складаються та оформлюються звіти з НДР?
13	<p>Тема 10. Специфіка написання та оформлення міждисциплінарних курсових робіт для спеціальності G 18 «Геодезія та землеустрій» (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Обґрунтуйте загальні положення щодо структури міждисциплінарних курсових робіт 2) Як оформлюються титульний аркуш міждисциплінарної курсової роботи? 3) Чи потрібно в міждисциплінарній курсовій роботі наводити перелік умовних позначень, символів і термінів? 4) Обґрунтуйте актуальність досліджуваної проблеми, що вплинула на вибір теми дослідження. 5) У чому полягає об'єкт та предмет дослідження під час написання міждисциплінарних курсових робіт із землепорядних робіт, із геодезичних вишукувань, із землепорядного проєктування? 6) Охарактеризуйте основні вимоги до написання проєктної частини міждисциплінарних курсових робіт. 7) У чому полягає практичне значення міждисциплінарних курсових робіт? 8) Які основні вимоги щодо написання структурних елементів основної частини міждисциплінарних курсових робіт. 9) Які основні вимоги щодо викладу тексту міждисциплінарних курсових робіт? 10) Як оформлюються висновки до міждисциплінарних курсових робіт?
14	<p>Тема 11. Наукові статті, тези, доповіді (2 год) Блок А</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Які існують види наукових статей. 2) Охарактеризуйте один з видів наукових статей. Наведіть приклади. 3) Структура наукової статті.
15	<p>Тема 11. Наукові статті, тези, доповіді (2 год) Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Яких правил слід дотримуватися під час написання наукових статей? 2) У чому полягає специфіка написання наукових статей?
16	<p>Тема 11. Наукові статті, тези, доповіді (2 год) Блок В</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Що таке тези доповіді, які вимоги щодо їх написання? 2) Опишіть структуру та вимоги щодо оформлення тез. 3) Які особливості написання тез доповідей? 4) Що лягає в основу доповіді на семінарі?
17	<p>Тема 12. Презентація та захист наукових робіт (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Як правильно обрати тему науково-дослідної роботи? 2) Як оформлюються результати наукової роботи? 3) Які особливості написання наукових досліджень?

	<p>4) Що представляє собою науковий апарат дослідження?</p> <p>5) Охарактеризуйте основні вимоги до написання основної частини наукової роботи.</p> <p>6) Охарактеризуйте основні вимоги до написання проєктної частини наукової роботи.</p> <p>7) Які загальні правила оформлення наукової роботи?</p> <p>8) Яких основних принципів слід дотримуватись під час написання наукових робіт?</p> <p>9) Як здійснюється презентація наукової роботи?</p>
18	<p>Тема 13. Специфіка написання кваліфікаційних робіт у сфері геодезії та землеустрою (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) Яка специфіка написання кваліфікаційної роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти?</p> <p>2) Яка методика проведення дослідження під час написання кваліфікаційних робіт?</p> <p>3) Які особливості написання кваліфікаційних робіт?</p>
19	<p>Тема 13. Специфіка написання кваліфікаційних робіт у сфері геодезії та землеустрою (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <p>1) Вкажіть особливості складання плану кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p> <p>2) У чому полягає специфіка написання кваліфікаційної роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти?</p> <p>3) Опишіть порядок підготовки та захисту кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем.</p> <p>4) Як потрібно обґрунтовувати актуальність проведення дослідження?</p>
20	<p>Тема 14. Захист наукових робіт. (2 год)</p> <p>1) Як здійснюється підготовка здобувача до виступу?</p> <p>2) Які додаткові матеріали можуть супроводжувати текст доповіді?</p> <p>3) Як правильно надати відповідь на поставлене запитання?</p> <p>4) Що таке дискусія? На вирішення яких основних ідей вона спрямована?</p> <p>5) Які існують види дискусій?</p> <p>6) Як здійснюється активна кваліфікована участь у дискусії?</p> <p>7) Що таке індивідуальні завдання?</p> <p>8) Що являє собою самостійна робота студентів?</p>
21	<p>Тема 15. Академічна культура та етика у вищій школі (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) Охарактеризуйте загальний (інституціональний) рівень академічної культури.</p> <p>2) Охарактеризуйте профільно-професійний та корпоративний рівень академічної культури.</p> <p>3) Розкрийте особливості професорсько-викладацької та студентської академічної культури.</p> <p>4) В чому полягає мотивація вступу до ВНЗ.</p> <p>5) В чому полягає мотивацій навчання у ВНЗ</p>
22	<p>Тема 16. Основи академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності (2 год)</p> <p>1) Що являє собою академічна доброчесність?</p> <p>2) Розкрийте основні принципи академічної доброчесності.</p> <p>3) Охарактеризуйте формальний та неформальний аспекти академічної культури.</p> <p>4) Фундаментальні цінності академічної доброчесності: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність та мужність.</p> <p>5) Охарактеризуйте особливості Закону України «Про освіту».</p> <p>6) Охарактеризуйте особливості Закону України «Про вищу освіту».</p> <p>7) Охарактеризуйте особливості Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».</p>

	<p>8) Охарактеризуйте особливості Закону України «Про авторське право і суміжні права».</p> <p>9) Академічний плагіат.</p> <p>10) Самоплагіат.</p> <p>11) Фабрикація.</p> <p>12) Фальсифікація.</p> <p>13) Списування.</p> <p>14) Академічна відповідальність.</p>
23	<p>Тема 17. Авторство та право власності в науково-дослідній сфері (2 год)</p> <p>1) Що таке науково-дослідний інститут інтелектуальної власності?</p> <p>2) Які завдання виконує науково-дослідний інститут інтелектуальної власності?</p> <p>3) Як здійснюється експертиза у сфері інтелектуальної власності?</p> <p>4) Які основні завдання експертизи об'єктів інтелектуальної власності?</p> <p>5) Що є об'єктами економічної експертизи (досліджень) у сфері інтелектуальної власності?</p> <p>6) Що таке мова та стиль наукової роботи?</p> <p>7) Як складаються та оформлюються звіти з НДР?</p>
24	<p>Тема 18. Культура наукової мови (2 год)</p> <p>1) Як здійснюється аналітичне опрацювання інформації наукового джерела?</p> <p>2) Які існують правила коректного ведення дискусії?</p> <p>3) Чи є наукові конференції засобом вияву культури наукової мови?</p> <p>4) Обґрунтуйте твердження «наукова мова як комунікативний феномен».</p> <p>5) Розкрийте етапи становлення наукової мови.</p> <p>6) Охарактеризуйте, що являє собою науковий стиль.</p> <p>7) Охарактеризуйте особливості наукового стилю.</p> <p>8) Назвіть особливості професійного наукового викладу думки.</p>

4.2. Завдання для самостійної роботи

Питання для обговорення

1. Розкрийте історичні передумови виникнення науки.
2. Опишіть історію виникнення університетів в Україні.
3. Як здійснюється науково-дослідна робота поза навчальним процесом?
4. Що таке наукознавство?
5. Що включають в себе науково-організаційні заходи?
6. Що таке Національна система науково-технічної інформації?
7. Що Які Ви знаєте види науково-дослідної роботи студентів?
8. Які основні завдання Національної системи науково-технічної інформації?
9. Розкрийте етапи розвитку науки.
10. Які існують соціальні функції науки?
11. Що таке методологія в науці?
12. Опишіть історію виникнення університетів в Америці.
13. Опишіть історію виникнення університетів в Європі.
14. Що таке діалектика?
15. Розкрийте основні задачі наукознавства.
16. Що таке метод?
17. Що таке фундаментальні науки?
18. Які Ви знаєте основні системні принципи?

19. Що таке прикладні науки?
20. Розкрийте поняття «наука».
21. Що таке матеріальні системи?
22. Що таке діалектика?
23. Як і коли виникли університети в Західній Європі?
24. Які існують освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти?
25. В яких університетах України здійснюється підготовка спеціалістів у сфері землеустрою?
26. Яка мета класифікації наук?
27. Опишіть історію розвитку землевпорядної науки.
28. Яка стаття ЗУ «Про землеустрій» описує, хто має право займатися професійною діяльністю і сфері землеустрою?
29. Які аспекти охоплює науково-дослідна робота студентів?
30. Які існують види науково-дослідної роботи студентів?

Приклад відповіді на питання 1

Які існують види науково-дослідної роботи студентів?

У вищому навчальному закладі функціонують два основних види науково-дослідної роботи студентів: навчальна науково-дослідна робота, передбачена навчальними планами, і науково-дослідна робота студентів, яка здійснюється під керівництвом професорсько-викладацького складу.

Навчальна науково-дослідна робота – це такий вид роботи студентів у межах навчального процесу є обов'язковим для кожного і охоплює майже всі форми навчальної роботи:

- написання наукових робіт з конкретної теми у процесі вивчення дисциплін професійного циклу чи за вибором студента, фундаментальних і професійно орієнтованих, спеціальних дисциплін, курсів спеціалізації та за вибором;
- виконання лабораторних, практичних, семінарських і самостійних завдань, контрольних робіт, які містять елементи проблемного пошуку;
- виконання нетипових завдань дослідницького характеру під час різних видів практики, індивідуальних завдань;
- підготовка та захист курсових і дипломних робіт, пов'язаних з проблематикою досліджень кафедр.

Згідно з навчальними планами кожний студент повинен оволодіти процесом наукового пізнання, виконуючи протягом усього періоду навчання завдання.

Інноваційною технологією навчання є впровадження в навчальний процес індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ). Це вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру, яка виконується в процесі вивчення програмового матеріалу навчального курсу і завершується складанням підсумкового іспиту чи заліку. ІНДЗ спрямовані на самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизацію, поглиблення, узагальнення, закріплення, практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Серед ІНДЗ найпоширенішими є: конспект із теми (модуля) за заданим планом або планом, який студент розробив самостійно; реферат з теми (модуля) або вузької проблематики; розв'язування та складання розрахункових або практичних задач різного рівня з теми (модуля) або курсу; розроблення теоретичних або прикладних (діючих) функціональних моделей явищ, процесів, конструкцій тощо; анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис тощо.

Тема аналітичних робіт

1. Describe the concept of science as a special field of human activity.
 2. How did science arise in the ancient world?
 3. Describe world science in the Middle Ages (XIV-XVI centuries).
- Describe world science in the era of the scientific revolution (XVII-XVIII centuries).
4. What are the main achievements of world science in the 19th century?
 5. Describe the main trends in the development of world science in the 20th and early 21st centuries.
 6. What are the norms, principles and features of scientific activity?
 7. How is scientific activity organized in Ukraine?
 8. Describe the methodology and methods of scientific research.
 9. Describe the technology of scientific research.
 10. Describe the information base of scientific research.
 11. What are the forms of implementation of the results of scientific research?
 12. Specify the types of student scientific works.
 13. What is a bachelor's qualification thesis: general characteristics
 14. Describe the general structure of the student qualification research.
 15. What are the forms of implementation of the results of scientific research?
 16. How are the results of student scientific research formalized and defended?
 17. What is science and technology policy?
 18. How are completed scientific studies implemented in production?
 19. What are the priorities of scientific research?
 20. What is scientific activity?
 21. What are the priorities of scientific research?
 22. How are scientific studies classified?
 23. What are the stages of scientific research?
 24. Describe the effectiveness of scientific research.
 25. How are completed scientific studies implemented in production?
 26. How is the topic of scientific research formulated?
 27. How is the object and subject of research defined?
 28. How is the purpose and specific tasks of the research established?
 29. How is the research methodology chosen?

Приклад відповіді на аналітичну роботу

Describe the concept of science as a special field of human activity

Science is a field of human activity aimed at developing new knowledge about nature, society and thinking. As a specific sphere of human activity, it is the result of the social division of labor, the separation of mental labor from physical labor, the transformation of cognitive activity into a special branch of occupation of a certain group of people.

The need for a scientific approach to all types of human activity forces science to develop at a faster pace than any other field of activity. The concept of "science" includes both activity aimed at acquiring new knowledge, and the result of this activity - the sum of acquired scientific knowledge, which is the basis of scientific understanding of the world. Science is still understood as one of the forms of human consciousness.

The term "science" is used to name certain branches of scientific knowledge. The regularities of the functioning and development of science, the structure and dynamics of scientific knowledge and scientific activity, the interaction of science with other social institutions and spheres of the material and spiritual life of society are studied by a special discipline - science.

One of the main tasks of scientific studies is the development of a classification of sciences, which determines the place of each science in the general system of scientific knowledge, the connection of all sciences. The most common is the division of all sciences into the sciences of nature, society, and thinking. The process of the movement of human thought from ignorance to

knowledge is called cognition, which is based on the reflection and reproduction of objective reality in the human mind.

Scientific knowledge is research that is characterized by its special goals and objectives, methods of obtaining and testing new knowledge. It reaches the essence of phenomena, reveals the laws of their existence and development, thereby indicating to practice the possibilities, ways and methods of influencing these phenomena and changes according to their objective nature. Scientific knowledge is designed to illuminate the path to practice, to provide theoretical foundations for solving practical problems.

4.3. Форми і методи навчання та викладення дисципліни

Основними **формами навчання** є **групові** заняття, які передбачають оволодіння системою практичних професійних умінь та навичок з навчальної дисципліни та передбачають можливість проведення наукової роботи у сфері землеустрої.

Основними **методами навчання** є **пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний**, під час якого студенти одержують знання на лекції, сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки і залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення; **метод проблемного викладу**, під час якого викладач до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, показує спосіб рішення поставленого завдання, а студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку; **дослідницький метод**, який передбачає аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів; **дискусійні методи**, що передбачають такі елементи дискусії, як суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення протиріч; **словесний метод**, такий як пояснення та практичний метод, що передбачає розв'язання вправ, завдань, тестів.

4.4. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

1. Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);
2. Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;
3. OS: Windows, Android, iOS;
4. Browsers: Chrome / Opera / MozillaFirefox / MS Edge;
5. Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet;
6. Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, комплект канцелярського приладдя для творчості: маркери, олівці, стікери, кольоровий папір, клей, ватман, блокнот для фліпчарту)
7. Система електронного навчання Moodle 3.9, в рамках якої для студентів розміщено лекції, перелік екзаменаційних питань, питання до контрольних робіт, тести, ситуаційні завдання).

5. Підсумковий контроль

Перелік питань підсумкового контролю (залік)

1. Історичні передумови виникнення науки.
2. Сутність науки.
3. Функції науки.
4. Основні етапи розвитку науки.
5. Класифікація наук.
6. Методологія науки.
7. Основні задачі наукознавства.
8. Ознаки системи.
9. Принципи визначення системи.
10. Класифікація систем.

11. Методологічні основи системного дослідження.
12. Історія виникнення університетів в Західній Європі.
13. Історія виникнення університетів в Америці та Азії.
14. Виникнення університетів в Україні.
15. Вчительські семінарії, школи України в ХІХ ст.
16. Інститути, університети України в ХІХ ст.
17. Університети України у ХХ столітті.
18. Землевпорядні факультети в університетах.
19. Вищі навчальні факультети, що здійснюють підготовку землевпорядного профілю.
20. Освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти.
21. Зміст професії інженера-землевпорядника.
22. Науково-дослідна робота як невід'ємний елемент навчального процесу.
23. Науково-дослідна робота, що здійснюється поза навчальним процесом.
24. Науково-організаційні заходи.
25. Загальні засади науково-дослідної роботи студентів.
26. Зміст і характер науково-дослідної роботи студентів.
27. Організація методики проведення наукових досліджень.
28. Завдання, на вирішення яких спрямована науково-дослідна робота студентів.
29. Види науково-дослідної роботи студентів.
30. Форми науково-дослідної роботи студентів.
31. Індивідуальні навчально-дослідницькі завдання.
32. Предметні наукові гуртки.
33. Науково-практичні конференції.
34. Оформлення результатів дослідження.
35. Реферати.
36. Курсові роботи.
37. Дипломні роботи.
38. Магістерські роботи.
39. Наукові доповіді.
40. Наукова інформація.
41. Науково-технічна інформація.
42. Основні галузі інформації.
43. Національна система науково-технічної інформації.
44. Основні завдання Національної системи науково-технічної інформації
45. Види інформації.
46. Джерела інформації.
47. Режими доступу до інформації.
48. Офіційні документи, що мають обмежений доступ.
49. Наукова інформація в документах.
50. Монографії.
51. Автореферати дисертацій.
52. Препринти.
53. Депоновані рукописи.
54. Тези доповідей конференції (симпозіуму).
55. Матеріали конференції (симпозіуму).
56. Збірники наукових праць.
57. Наукові журнали.
58. Енциклопедії.
59. Найбільш поширені інформаційно-пошукові системи ручного пошуку.
60. Універсальна десяткова класифікація.
61. Бібліотечно-бібліографічна класифікація.
62. Інформаційно-пошукові системи органів НТІ.
63. Міжнародний класифікатор винаходів.

64. Пошук патентних матеріалів.
65. Аналіз та опрацювання інформації.
66. Бібліографія.
67. Виписки.
68. Анотації.
69. Способи складання конспектів.
70. Наукова робота.
71. Сутність наукового дослідження.
72. Стратегія наукового дослідження.
73. Тактика наукового дослідження.
74. Мета наукового дослідження.
75. Фундаментальні наукові дослідження.
76. Прикладні наукові дослідження.
77. Об'єкт та предмет дослідження.
78. Систематизація наукових знань.
79. Етапи проведення наукових досліджень.
80. Виникнення ідеї дослідження.
81. Формулювання теми дослідження.
82. Вибір літературних джерел.
83. Складання змісту науково-дослідної роботи.
84. Формулювання гіпотези наукового дослідження.
85. Завдання наукового дослідження.
86. Визначення методології дослідження.
87. Робота з систематизації накопиченого матеріалу відповідно до плану роботи.
88. Статистична обробка наукових матеріалів.
89. Складання розширеного плану науково-дослідної роботи.
90. Літературне оформлення результатів дослідження.

«0» варіант залікового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність G 18 «Геодезія та землеустрій»

Галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво

Семестр 2, 4

Навчальна дисципліна Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої

ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № «0»

1. Мета наукового дослідження. (10 балів)
2. Складання змісту науково-дослідної роботи. (10 балів)

Практичне завдання (10 балів):

Із альтернативних відповідей знайдіть правильне визначення поняття «навчальний модуль»:

а) логічно завершена частина навчального матеріалу, яка обов'язково закінчується контролем знань і умінь студентів;

б) це передбачена робочою програмою завершена частина теоретичного і практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни;

в) це передбачені навчальною програмою теми, розділи дисципліни з визначеною формою контролю знань і умінь студентів.

Затверджено на засіданні кафедри, циклової комісії

Протокол № _____ від „_____” _____ 20 ____ року

Завідувач кафедри

управління земельними ресурсами

(підпис)

_____ Лев ПЕРОВИЧ

(прізвище та ініціали)

Екзаменатор

_____ Олена ЛАЗАРСВА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Приклад тестового контролю знань:

1. Суб'єктами науково-дослідної роботи є:

- а) студенти, аспіранти, докторанти
- б) студенти, аспіранти, професори, доценти
- в) викладачі, студенти, аспіранти, докторанти
- г) викладачі, професори, доценти, асистенти

2. Система управління науково-дослідною роботою складається з таких складових:

- а) організація, контроль, мотивація, облік, аналіз
- б) планування, облік, аналіз, контроль
- в) облік та контроль
- г) керівництво, облік, аналіз, планування

3. Які є види науково-дослідної роботи:

- а) науково-дослідна компонента наукової роботи (навчального процесу)
- б) самостійна науково-дослідна пошукова робота
- в) науково-дослідна робота під науковим керівництвом

г) все перелічене вище

4. Наука – це:

- а) системою знань;
- б) форма суспільної свідомості;
- в) сфера людської діяльності;
- г) все перелічене вище.

5. За об'єктною ознакою наука поділяється на наступні блоки:

- а) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
- б) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
- в) технічні науки, історико-економічні науки, філософські науки;
- г) немає правильної відповіді.

6. Напрямами наукової інтеграції України у світове співтовариство є:

- а) використання досягнень світової науки, наукове співробітництво, інтеграції української науки в світову;
- б) провадження спільних наукових досліджень, проведення міжнародних конференцій, взаємний обмін науковими кадрами;
- в) взаємний обмін науковою та науково-технічною інформацією, взаємний обмін науковими кадрами, спільні дослідження у міжнародних колективах спеціалістів;
- г) немає правильної відповіді.

7. Вищою науковою організацією України є:

- а) Міністерство освіти і науки України;
- б) Національна академія наук України;
- в) Вищий навчальний заклад;
- г) Вища атестаційна комісія України.

8. Наукове дослідження – це

- а) робота, у якій сформульовано і обґрунтовано предмет і об'єкт
- б) процес цілеспрямованого вивчення певного об'єкта (предмета або явища) використовуючи наукові методи з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення у практичній діяльності людей;
- в) це сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, здійснюваних за допомогою певних процедур;
- г) це дії, які конкретизують застосування методичних прийомів дослідження процесу відтворення необхідного продукту, забезпечують виявлення конфліктних ситуацій з метою їх своєчасного усунення та запобігання виникненню у підприємницькій діяльності.

9. Об'єкт наукового дослідження це:

- а) те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника;
- б) процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження;
- в) навколишній матеріальний світ і його відображення в дійсності;
- г) всі відповіді вірні.

10. Фундаментальним, узагальненим методом пізнання дійсності є:

- а) історичний;
- б) діалектичний;
- в) системний;
- г) формалізація.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Презентація	14
2	Тези доповіді	10
3	Індивідуальна робота в аудиторії (відповіді на теоретичні питання)	$2 \times 18 = 36$
4	Аналітична робота	5
5	Питання для обговорення	5
	Залік	30
	Всього	100

Критерії оцінювання завдань для досягнення максимальної кількості балів:

Презентація - стислість, лаконічність та завершеність викладу інформації на слайдах, їх максимальна кількість для презентації результатів виконання проблемних ситуацій за однією з тем 1-18 – 12-15 слайдів.

Тези доповіді – стисло, реферативним чином сформульовані основні положення доповіді, яка має відбутися безпосередньо під час проведення конференції, метою яких є – зацікавити та залучити фахівців, підготувати слухачів секційного засідання з метою покращення сприйняття інформації та ініціювання конструктивної дискусії або діалогу відповідно до тематики (сайти вищих навчальних закладів / наука або наукова робота; події; конференції (наприклад: <http://science.nmu.org.ua/ua/conferences/index.php>; <http://lnau.edu.ua/lnau/>;

Індивідуальна робота в аудиторії – передбачає відповіді на питання під час групових занять, підготовки доповідей за запропонованими темами

Критерії оцінювання завдань для досягнення максимальної кількості балів

4 семестр

Індивідуальна робота в аудиторії																Самостійна робота		Аналітична робота	Питання для обговорення	Загалом	Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Презентація	Тези доповіді				
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	14	10	5	5	30	100

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 40 с.
2. Кисельов Ю.О., Подішук В.В., Рудий Р.М., Боровик П.М., Кисельова О.О., Удовенко І.О. Методологія та організація наукових досліджень у геодезії та землеустрої: навчальний посібник. Вид. 2-е, змінене та доповнене. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2024. 177 с. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10184/%D0%9A%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D1%82%D0%B0%D1%96%D0%BD%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Сінчук О.М., Берідзе Т.М., Барановська М.Л., Данилін О.В., Кальмус Д.О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2022. 196. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/7575ee8e-0172-497d-9902-2e0b284e870b/content>

4. Костирко Т.М., Ларенкова С.В., Бондар І.В., Жигалкіна М.С. Академічне письмо: навчальний посібник. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с. URL: <https://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
5. Академічне письмо та добросовісність : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. Насмінчук, Л. Громик. Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2024. 256 с.
6. Пивоваров В.М., Лисенко О.А., Меліхова Ю.А. Академічна добросовісність : навч. посіб.; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2025. 240 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=5650&download_id=2014
7. Лазарева О.В., Смирнова С.М. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво». Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 29 С.

7.2. Додаткові:

8. Закон України «Про освіту». № 1556-VII. URL: <https://sqe.gov.ua/law/zakon-ukraini-N-1556-vii-pro-vishhu-osvitu/>
9. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH1QC7IA>
10. Горлачук В.В., Лазарева О.В. Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт магістра зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» / В.В. Горлачук, О.В. Лазарева. - Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. 40 с.
11. Лазарева О. В. Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої: для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво» : методичні вказівки / О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2022. 104 с. (Методична серія ; вип. 401).
12. Тоцька В. Основи наукових досліджень та академічної добросовісності [Електронне видання]: метод. вказівки до практ. занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 60 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22975/3/metoda_50.pdf
13. Методологія науки – Fajr [Електронний ресурс].
URL: sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.
14. Методичні вказівки до практичних робіт із дисципліни «Методологія та методика наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» денної та заочної форм навчання. [Електронний ресурс]. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10446/>
15. Dorosh Olha, Fomenko Viacheslav Transformation of the business basic and forms of agricultural production management under the condition of the martial law. June 2, 2023 | Lisbon, Portuguese Republic. Collection of scientific papers «SCIENTIA». pp. 60-62.